

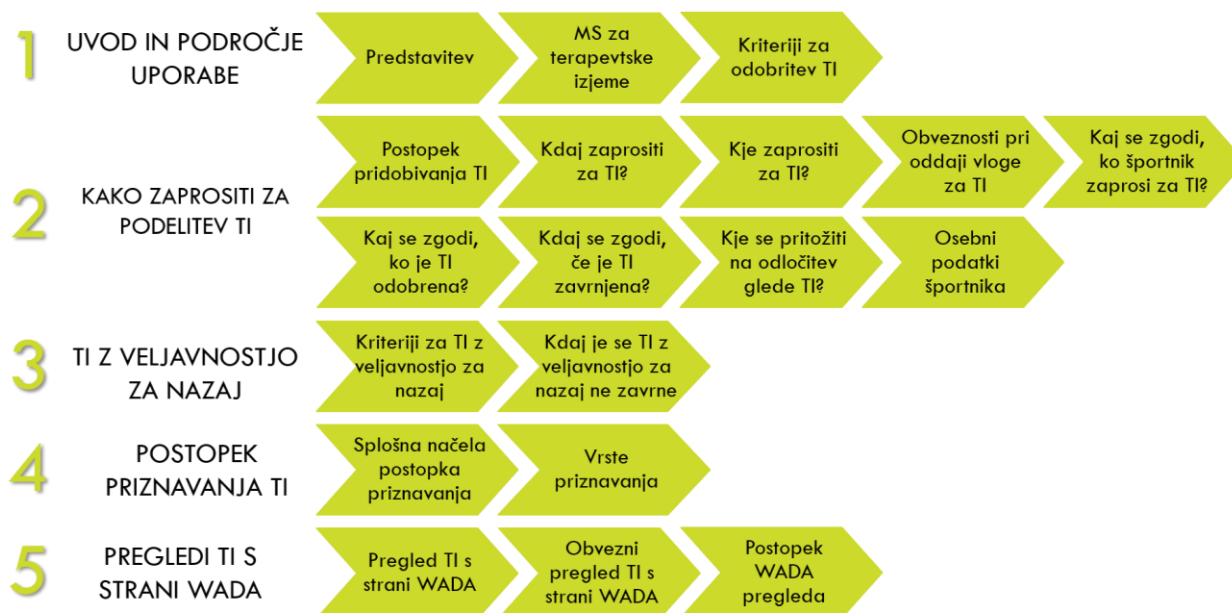
NAVODILA ŠPORTNIKOM ZA PRIDOBITEV TERAPEVTSKE IZJEME

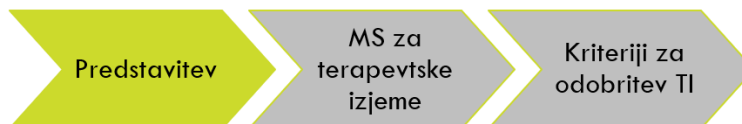
Slovenska antidoping organizacija

Marec 2021

Pregled vsebine:

1 UVOD IN PODROČJE UPORABE

1.1 Predstavitev

Mednarodni standardi za terapevtske izjeme (ISTUE) so bili pripravljene z namenom zagotoviti podroben, pošten in razumljiv postopek za športnike, protidopinške organizacije (ADO), zdravnike in spremljevalno osebje športnikov, da mu sledijo, ko mora športnik za zdravljenje bolezni ali zdravstvenega stanja morda uporabiti prepovedane snovi ali postopke, ki so vključene na Listo prepovedanih snovi in postopkov WADA.

Postopek pridobivanja terapevtske izjeme (TI) omogoča športnikom, da zaprosijo za TI ko njihovo zdravljenje vključuje uporabo prepovedanih snovi ali prepovedanih postopkov. Ta postopek, ki ščiti vse čiste športnike, pomaga ohranjati enake pogoje za vse.

Odobrena TI športniku omogoča, da nadaljuje z ali prične z uporabo prepovedane snovi ali postopka, ne da bi ob tem kršil protidopinška pravila.

Športnik, ki zaprosi za podelitev TI, mora imeti diagnosticirano zdravstveno stanje, ki ga potrjuje zdravstvena dokumentacija, skladna s kriteriji za TI, navedenimi v Mednarodnih standardih za terapevtske izjeme. Ta obvezna dokumentacija, ki jo zagotovi zdravnik športnika, mora biti priložena vlogi za podelitev TI, ki jo športnik pošlje na ADO.

Ta navodila pomagajo športnikom, njihovim zdravnikom in spremljevalnemu osebju športnikov razumeti postopek pridobivanja TI za snovi in postopke, ki so vključeni na Listo prepovedanih snovi in postopkov. Namen teh navodil je zagotoviti razumljivo in dodatno pomoč pri razumevanju zahtev Kodeksa in mednarodnih standardov.

1 UVOD IN PODROČJE UPORABE

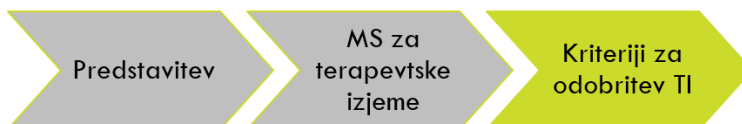
1.2 Mednarodni standardi za terapevtske izjeme

Mednarodni standardi za terapevtske izjeme so obvezni mednarodni standardi, ki so se razvili kot del svetovnega protidopinškega programa.

Namen Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme je vzpostavitev: (a) pogojev, ki morajo biti izpolnjeni za podelitev terapevtske izjeme (ali TI), ki dovoljuje prisotnost prepovedane snovi v športnikovem vzorcu ali športnikovo uporabo ali poskus uporabe, posest in/ali dajanje ali poskus dajanja prepovedane snovi ali omogočanje prepovedanega postopka v terapevtske namene; (b) odgovornosti, ki jo nosijo protidopinške organizacije v zvezi s sprejemanjem in sporočanjem odločitev glede TI; (c) postopka, po katerem športnik zaprosi za podelitev TI; (d) postopka, po katerem športnik doseže, da TI, ki mu jo je podelila ena protidopinška organizacija, prizna druga protidopinška organizacija; (e) postopka, po katerem WADA pregleda odločbe glede TI; in (f) določb o strogi zaupnosti, ki veljajo za postopke TI.

1 UVOD IN PODROČJE UPORABE

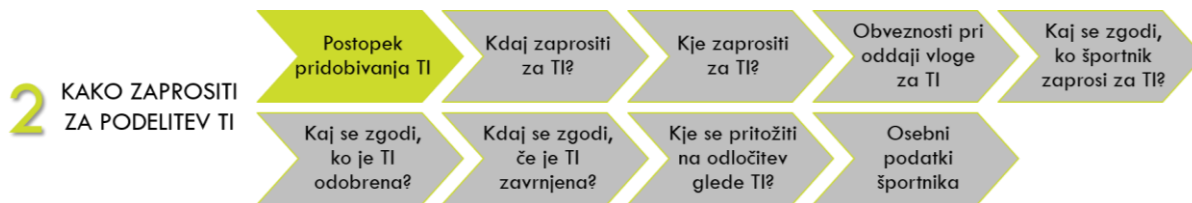

1.3 Kriteriji za odobritev TI?

Športniku se lahko podeli TI, če so izpolnjeni vsi izmed naslednjih pogojev (člen 4.2 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme):

- ❖ Predmetna prepovedana snov ali prepovedan postopek sta potrebna za zdravljenje diagnosticiranega zdravstvenega stanja, podprtega z ustreznimi kliničnimi dokazi.
- ❖ Zaradi terapevtske uporabe prepovedane snovi ali prepovedanega postopka se ne bodo dodatno izboljšali rezultati športnika, ki bi presegali pričakovano izboljšanje zaradi povrnitve športnikovega normalnega zdravstvenega stanja po zdravljenju zdravstvene težave.
- ❖ Prepovedana snov ali prepovedan postopek je indicirano zdravljenje bolezenskega stanja in ne obstaja razumna dovoljena terapevtska alternativa.
- ❖ Nujnost uporabe prepovedane snovi ali prepovedanega postopka ni niti delno niti v celoti posledica predhodne uporabe (brez TI) snovi ali postopka, ki sta bila prepovedana ob času take uporabe.

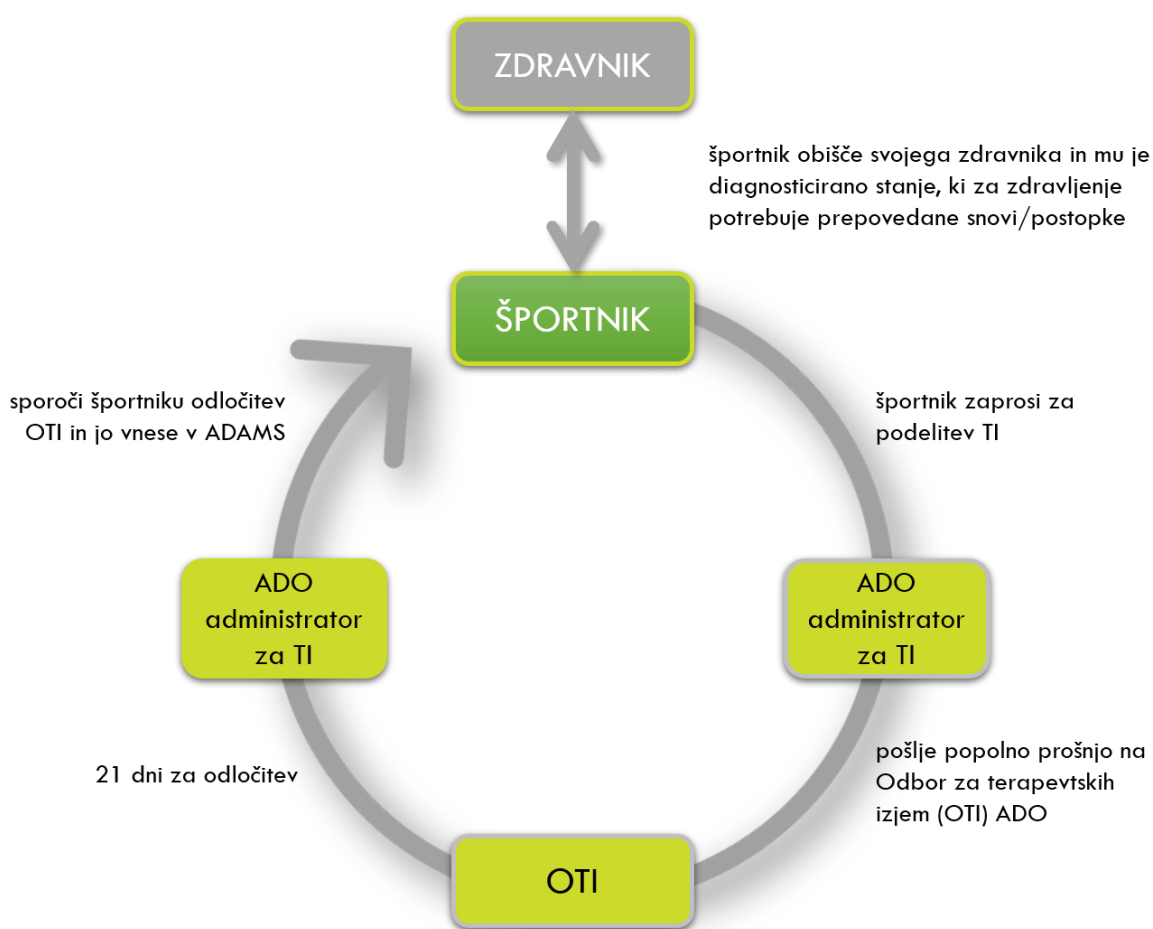
Podelitev TI temelji samo na upoštevanju zgornjih pogojev. Pri tem se ne upošteva, ali je prepovedana snov ali prepovedani postopek najbolj klinično ustrezna(-en) ali varna(-en) in ali je njena/njegova uporaba zakonita v vseh pristojnostih.

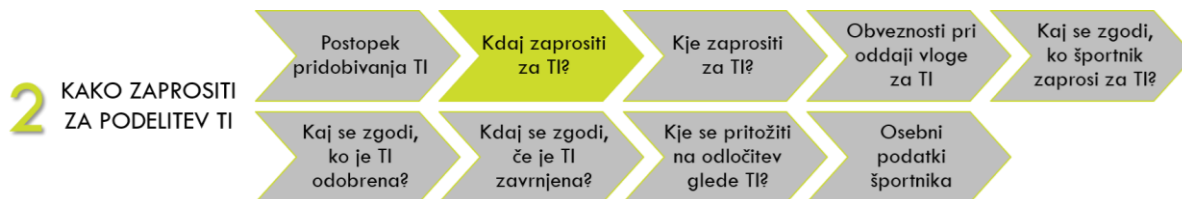
2.1 Postopek pridobivanja terapevtske izjeme (TI)

Športnik, ki mora uporabljati prepovedano snov ali prepovedan postopek iz terapevtskih razlogov, mora zaprositi za podelitev TI na podlagi člena 4.2 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme in jo pridobiti pred uporabo ali posedovanjem zadevne snovi ali postopka.

Postopek pridobivanja TI je prikazan na Sliki 1:

Slika 1: Postopek pridobivanja terapevtske izjeme

2.2 Kdaj mora športnik zaprositi za podelitev TI?

Na splošno velja, da mora športnik zaprositi za podelitev TI takoj, ko pride do potrebe po TI. Kakorkoli, nekateri športniki lahko zaprosijo tudi za TI z veljavnostjo za nazaj, po tem, ko jim je bil odvzet vzorec, a le v primeru, ko veljajo izjeme, navedene v členu 4.1 in 4.3 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme.

2.2.1 Za snovi, ki so prepovedane le na tekmovanjih

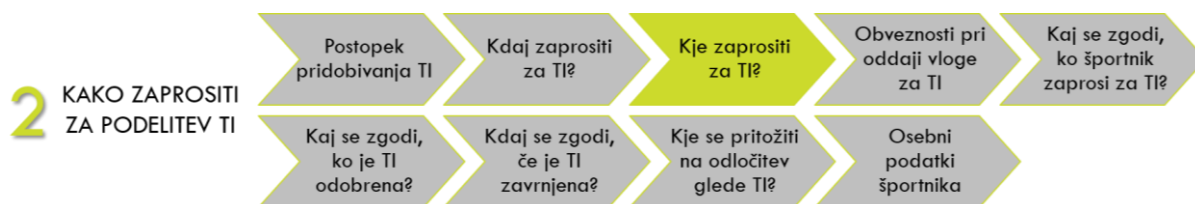
- ❖ Športnik naj za TI zaprosi vsaj 30 dni pred naslednjim tekmovanjem, razen v nujnih primerih ali izjemnih okoliščinah.
- ❖ V primeru, da športnik ve, da bo prepovedano snov jemal daljše časovno obdobje in četudi je snov prepovedana le na tekmovanjih, naj vseeno čim prej zaprosi za podelitev TI pri ustrezni protidopinški organizaciji.

2.2.2 Za snovi, ki so vedno prepovedane

- ❖ Za TI je potrebno zaprositi takoj, ko zdravstveno stanje športnika zahteva uporabo prepovedane snovi ali prepovedanega postopka oziroma takoj, ko športnik doseže tekmovalni nivo, ki od njega zahteva TI z veljavnostjo za vnaprej.
- ❖ Za nekatere športnike, ki tekmujejo le na nacionalni ravni, morda ne bo potrebno ali dovoljeno, da zaprosijo za TI z veljavnostjo za naprej. To je odvisno od prioritizacije športov in nacionalnih protidopinških pravil posamezne protidopinške organizacije. Ti športniki bodo imeli možnost zaprositi za podelitev TI z veljavnostjo za nazaj, po tem, ko bodo testirani.

2.2.3 Kateri športniki morajo zaprositi za vnaprejšnjo TI (TI z veljavnostjo za naprej)?

- ❖ Športniki vključeni v Program posredovanja lokacij in sicer v:
 - Registrirano skupino za testiranje,
 - skupino za testiranje (B pool).
- ❖ Športniki, ki igrajo v najvišji nacionalni ligi v nogometu, rokometu, košarki, hokeju na ledu in odbojki.

2.3 Pri kateri organizaciji mora športnik zaprositi za TI?

Športnik mora za podelitev TI zaprositi protidopinško organizacijo (ADO), ki ima nad njem pristojnost. Odvisno od pravil ADO, za podelitev TI zaprosi preko sistema ADAMS ali preko obrazca, ki ga pridobi na spletni strani SLOADO, v primeru podeljene TI pa ADO poskrbi za vnos v ADAMS.

Športniki lahko za TI za isto zdravstveno stanje zaprosijo le pri eni ADO. Prav tako športniki ne smejo imeti več kot ene TI za isto zdravstveno stanje v istem času.

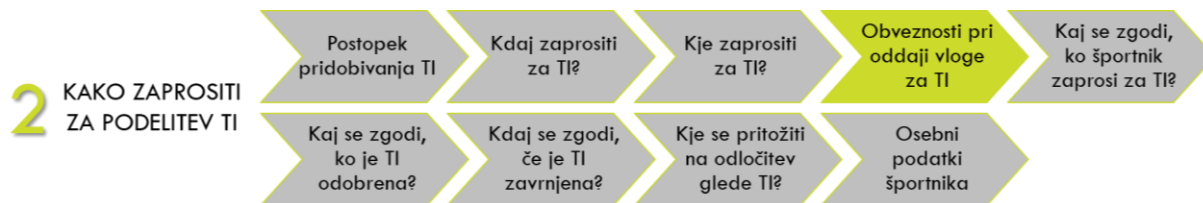
2.3.1 Športniki nacionalnega razreda (nivoja)

- ❖ Športniki nacionalnega razreda morajo zaprositi za podelitev TI Slovensko antidoping organizacijo (SLOADO).
- ❖ Za namene podeljevanja TI v Sloveniji v nacionalni razred prištevamo:
 - kategorizirane športnike, kot so opredeljeni v členu 33 Zakona o športu (ZŠpo-1) in opisani v definiciji kategoriziranega športnika, ki je na voljo na [spletni strani OKS-ZŠZ](#);
 - člane nacionalnih ekip zadevne nacionalne zveze;
 - športnike v ekipnih športih, ki tekmujejo v najvišji nacionalni ligi.

2.3.2 Športniki mednarodnega razreda (nivoja)

- ❖ Športniki mednarodnega razreda morajo zaprositi za podelitev TI direktno svojo mednarodno zvezo (IF). IF določi, kateri športniki se smatrajo za športnike mednarodnega razreda znotraj njihovega športa in mora na svoji spletni strani objaviti:
 - seznam športnikov, ki so pod njeno pristojnostjo;
 - obvestilo, kjer je natančno določeno, katere športnike smatrajo za športnike mednarodnega razreda in morajo pri njih zaprositi za podelitev TI ali zahtevati priznavanje obstoječe TI, podeljene s strani NADO.
- ❖ Če športnik preide iz nacionalnega razreda v mednarodni razred je njegova dolžnost, da obvesti mednarodno zvezo, da že ima TI NADO. Mednarodna zveza bo nato od NADO zahtevala dostop do zdravstvene dokumentacije, da bo lahko ponovno pregledala vlogo in priznala (ali ne) obstoječo TI. Ta korak morda ni potreben, če mednarodna zveza samodejno priznava TI. Mednarodna zveza mora na spletni strani objaviti pogoje, za samodejno priznavanje TI.

V vsakem primeru pa velja, da če športnik ni prepričan kdaj in pri kateri organizaciji mora zaprositi za podelitev TI, naj kontaktira SLOADO na terapevtske-izjeme@sloado.si

2.4 Obveznosti športnika pri oddaji vloge za podelitev za TI

Športnik mora zdravnika pri vsakem obisku opozoriti, da je športnik in mora zato slediti protidopinškim pravilom njegove ADO.

V primeru, da športnik potrebuje terapevtsko izjemo, zanjo zaprosi na za to primernem obrazcu, ki si ga lahko prenese [tukaj](#). Priporočamo tudi, da si ogleda preglednico za vlogo za podelitev TI, ki mu bo pomagala pri izpolnjevanju zahtev vloge. Preglednica je na voljo [tukaj](#).

2.4.1 Zagotavljanje potrebnih zdravstvenih informacij

Športnikova odgovornost je, da Odboru za TI (OTI) zagotovi popolno prošnjo za podelitev TI, ki vključuje zadostne zdravstvene informacije za potrditev diagnoze. Športnikom svetujemo, da k zdravniku odnesejo obrazec za TI in preglednico za vlogo za podelitev TI.

☐	Obrazec za TI priložen
☐	Vse na roko napisane informacije so pravilne in vsi deli so izpolnjeni
☐	Vse informacije so v jeziku, ki ga zahteva ADO
☐	Podpis zdravnika
☐	Podpis športnika
☐	Zdravstveno poročilo priloženo
☐	Zdravstvena zgodovina: simptomi, starost ob začetku bolezni, potek bolezni, začetek zdravljenja; tipični simptomi in zapleti (kjer je primerno)
☐	Ugotovitve fizičnega pregleda
☐	Interpretacija simptomov, znakov in rezultatov testov s strani zdravnika
☐	Diagnoza na podlagi trenutno veljavnih mednarodnih kriterijev
☐	Predpisane snovi, odmerki, pogostost, vrsta aplikacije
☐	Dokazi o spremljanju / nadzoru športnika s strani zdravnika
☐	Rezultati diagnostičnih testov priloženi (kopije ali originali ali izpisi)
☐	Laboratorijski testi (kjer je primerno)
☐	Slikovno gradivo ali drugi rezultati testov (kjer je primerno)

Slika 2: Preglednica za vlogo za podelitev TI

Športnik naj skupaj s svojim zdravnikom (specialistom) izpolni obrazec za pridobitev TI in zbere podporne dokumente, navedene na zgornji preglednici. Pomembno je, da zdravnik na obrazcu pravilno izpolni vse zdravstvene informacije, diagnozo in podrobnosti glede zdravlil. Pomembno je tudi, da podpiše in datira izjavo zdravnika. Športnik nato pošlje obrazec in priložene dokumente zadevni ADO preko e-maila ali pošte.

Športnik in zdravnik se morata zavedati, da se vloga za podelitev TI smatra za popolno le, če omogoča, da OTI ugotovi, ali so izpolnjeni vsi kriteriji člena 4.2 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme.

Športnik mora po oddaji obdržati kopijo vloge in vseh priloženih dokumentov.

2.4.2 Nepopolne vloge

OTI ADO bo pregledal le vloge, ki vsebujejo primerno izpolnjen obrazec za podelitev TI ter priložene zahtevane zdravstvene informacije. Nepopolne vloge bo ADO vrnila športniku v dopolnitev in ponovno vložitev. ADO bo športniku objasnila, zakaj se je njihova vloga smatrala za nepopolno.

2.4.3 Pridobivanje dodatnih informacij

OTI ADO lahko od športnika ali zdravnika zahteva dodatne informacije, preglede ali slikovno gradivo, ali druge informacije ter lahko v sam postopek odločanja vključi druge zdravstvene in znanstvene strokovnjake.

Podobno je tudi v primeru, ko TI pregleda OTI WADA. Zahtevajo lahko dodatne informacije s strani ADO in/ali športnika, vključno z nadaljnjimi študijami in/ali vključijo druge zdravstvene in znanstvene strokovnjake. Vendar pa lahko OTI WADA razveljavi odobreno TI brez zahteve po dodatnih informacijah in športnik bo moral ponovno vložiti prošnjo za podelitev TI pri zadevni ADO.

2.4.4 Začetek zdravljenja pred odobreno TI

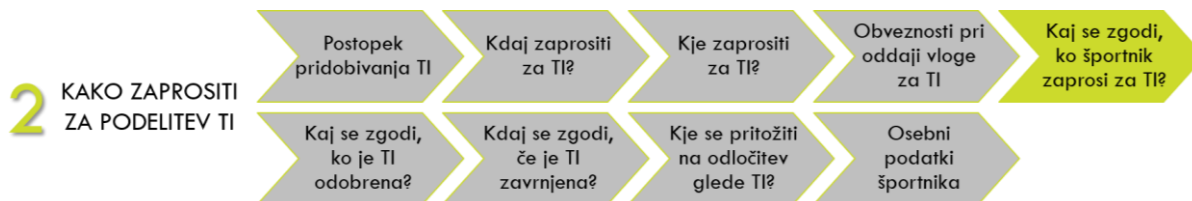
TI je veljavna (od datuma veljavnosti), ko ADO obvesti športnika, da je bila TI odobrena.

Športniki, ki posedujejo ali uporabljajo prepovedane snovi ali prepovedane postopke pred takim obvestilom, so odgovorni sami. Taka posest ali uporaba bo pomenila kršitev protidopinških pravil (ADRV) v primeru, da OTI zavrne TI. Vendar pa v primerih zdravstvene urgence ali potrebe po urgentnem zdravljenju športnik ne sme ogrožati svojega zdravja in se mora zavedati, da lahko v takih primerih zaprosi za TI z veljavnostjo za nazaj.

Športnik mora tudi preveriti, ali je snov ali postopek, ki ga uporabljajo, legalen v državi kjer tekmujejo ali načrtujejo tekmovanje. TI samo dovoljuje uporabo in/ali posest prepovedanih snovi ali postopkov med športnim udeleževanjem. Npr. kanabis ali opijati so nelegalni v številnih državah in zato lahko pride do posledic, tudi če ima športnik odobreno TI.

2.4.5 Stroški, povezani z vlogo za podelitev TI

Športnik nosi vse stroške vezane na vlogo za podelitev TI in na vse dodatne informacije, ki jih zahteva OTI.

2.5 Kaj se zgodi, ko športnik vloži prošnjo za podelitev TI?

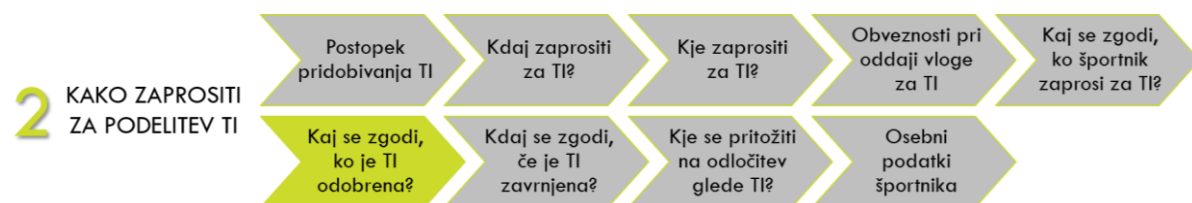
2.5.1 Pregled vloge za podelitve TI

Vloge za podelitev TI pregleda OTI njegove ADO. V skladu s členom 6.9 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme OTI odločitev o odobritvi/zavrnitvi TI sprejme čim prej, kar običajno pomeni (razen v primeru izjemnih okoliščin) v roku 21 dni od prejema popolne vloge. ADO mora potrebne informacije vnesti v ADAMS v roku 21 dni od dneva odločitve.

Po pregledu vloge za TI športnik prejme potrdilo o odobreni TI oziroma obrazložitev zavrnitve, če je bila TI zavrnjena.

2.5.2 Veljavnost TI

- ❖ OTI določi začetni in končni datum veljavnosti TI. Po končnem datumu TI samodejno poteče. Športniki morajo poznati čas veljavnosti TI in morajo biti pripravljeni, da zanjo ponovno zaprosijo, preden jim le-ta poteče (če je primerno).
- ❖ TI se lahko prekliče pred koncem veljavnosti, če športnik ne deluje v skladu z zahtevami in pogoji, ki jih je določil OTI pri odobritvi TI. Npr. OTI dovoli uporabo testosterona pod pogojem, da mora športnik redno posredovati rezultate kliničnih testov ADO, športnik pa tega ne stori.
- ❖ Organizator velikih prireditev lahko TI odobri le za čas prireditve. Če mora športnik tudi po koncu prireditve uporabljati prepovedane snovi ali postopke, mora za novo TI zaprositi pri njegovi ADO (NADO ali mednarodni zvezi, kar je primerno).

2.6 Kaj se zgodi, ko je TI odobrena?

2.6.1 Spremembe v zdravljenju

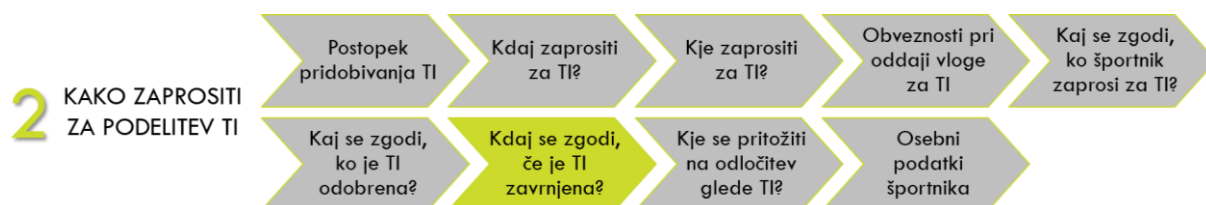
TI je odobrena za točno določeno snov, odmerek, pogostost, vrsto aplikacije in čas trajanja. Zato mora športnik v primeru, da pride do znatne spremembe pogojev, določenih v TI, kontaktirati ADO, da ugotovi, ali mora le zagotoviti dodatne informacije ali pa mora zaprositi za podelitev nove TI. Ve se, da se lahko v primeru določenih zdravstvenih stanj, npr. pri zdravljenju diabetesa z inzulinom, odmerki spreminjajo, predvsem v začetnih fazah zdravljenja. ADO lahko dovoli nekaj prilagodljivosti pri odmerkih, a mora to zapisati med pogoje TI. Zavedati se je potrebno, da če je pri športniku ugotovljena nasprotna analitična ugotovitev (pozitiven test), ki ni skladna s TI, je lahko športnik obdolžen kršenja protidopinških pravil.

2.6.2 Podaljšanje TI

TI ni možno podaljšati brez ponovnega pregleda pri zdravniku in potrditve nujnosti zdravljenja. Ni pa nujno, da se ponovijo vsa testiranja in ocene. Športnik mora izpolniti novo vlogo za podelitev TI, podpisano s strani zdravnika. Športnik naj za podelitev nove TI zaprosi dovolj zgodaj, da ostane dovolj časa za pregled vloge in odločitev še preden mu poteče obstoječa TI. Samodejno podaljšanje TI ni dovoljeno v nobenem primeru.

Predvsem pri dolgotrajnih stanjih verjetno ne bo potrebno obsežno novo ocenjevanje vloge. Vendar pa je to odvisno od primera do primera, zato se športnikom svetuje, da zagotovijo posodobljene informacije in ne le kratko sporočilo zdravnika, da morajo nadaljevati z zdravljenjem.

Če športnik zaprosi za podaljšanje TI se bo relevantna zdravstvena dokumentacija, vezana na obstoječo TI, avtomatično dodala novi vlogi za podelitev TI.

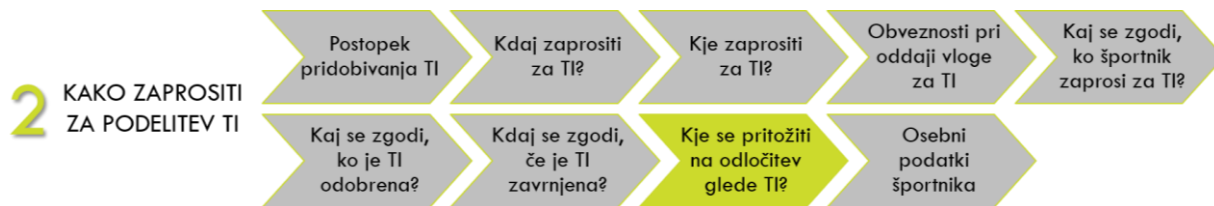
2.7 Kaj se zgodi, če je vloga za podelitev TI zavrnjena?

2.7.1 Obrazložitev razlogov za zavrnitev

Če je vloga za podelitev TI zavrnjena, mora OTI športniku obrazložiti, zakaj TI ni bila odobrena glede na vsakega izmed pogojev, določenih v členu 4.2 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme. Ni dovolj, da OTI npr. navede le »pogoji iz člena 4.2(c) ISTUE (ni razumne alternative) niso bili doseženi«, temveč mora OTI obrazložiti, kako so prišli do takega zaključka.

2.7.2 Pomanjkljive zdravstvene informacije

Če je vloga za podelitev TI zavrnjena zaradi pomanjkljivih zdravstvenih testov in/ali drugih informacij, ki so potrebni za doseg kriterijev iz člena 4.2 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme, se pritožba ne izvede na nacionalni pritožbeni organ, Mednarodno arbitražno sodišče za šport (CAS) ali WADA. Vloga naj se dopolni in ponovno vloži za pregled. Športniki naj kontaktirajo svojo ADO za pomoč.

2.8 Kje se športnik lahko pritoži na odločitev glede TI?

2.8.1 Športniki nacionalnega razreda

Če se športnik nacionalnega razreda (za opredelitev glej točko 2.3.1) želi pritožiti na odločitev OTI NADO, lahko to stori pri zadevnem nacionalnem pritožbenem organu v njegovi državi. NADO bo pomagala športniku pri tem postopku.

Športnik nacionalnega razreda se ne more pritožiti na CAS, razen če mu to dovoljujejo pravila NADO. Odločitev nacionalnega pritožbenega organa je končna. Vendar pa se imata WADA in športnikova mednarodna zveza (in Mednarodni olimpijski komite ali Mednarodni paralimpijski komite, kadar je primerno) pravico pritožiti na CAS glede odločitve nacionalnega pritožbenega organa. WADA lahko pregleda vsako odločitev glede TI, kadarkoli, na lastno pobudo.

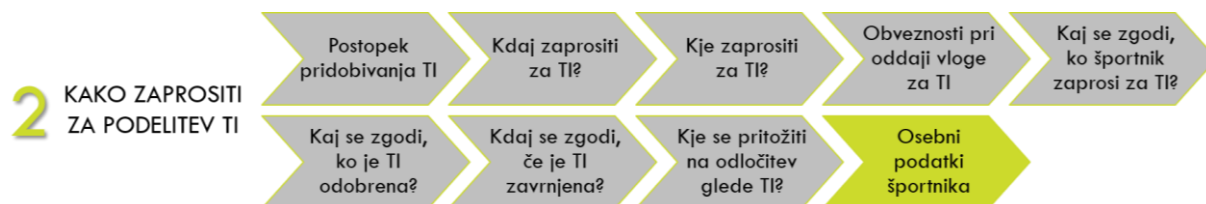
Športnik nacionalnega razreda lahko tudi prosi WADA, da pregleda odločitev OTI NADO. Vendar pa WADA takega pregleda ni dolžna storiti.

2.8.2 Športniki mednarodnega razreda

Športnik mednarodnega razreda (za opredelitev glej točko 2.3.2) lahko zaprosi WADA, da pregleda njegovo zavrnjeno vlogo za TI. Vendar pa WADA ni dolžna izvesti vseh pregledov in to stori glede na lastno presojo. Obstajajo pa primeri, ko mora WADA sprejeti tak pregled (glej poglavje 5).

Športnik mednarodnega razreda (ali njegova NADO) se lahko pritoži na odločitev glede TI mednarodne zveze na CAS v primeru, da odločitve ni pregledala WADA ali, če jo je pregledala WADA in odločitev po pregledu ni bila spremenjena.

Če WADA pregleda katero koli odločitev glede TI in jo spremeni, se lahko na odločitev WADA na CAS pritoži športnik, njegova NADO ali mednarodna zveza.

2.9 Osebnih podatki športnika v postopku pridobivanja TI

Ko športnik zaprosi za podelitev TI, mora predložiti zdravstvene informacije, da lahko ADO (s pomočjo zdravstvenih strokovnjakov) odloči, ali lahko športnik uporablja snovi in postopke, ki so v športu sicer prepovedane. Te informacije vključujejo diagnoze in podrobnosti glede zdravil za zdravstveno stanje kot tudi dodatno zdravstveno dokumentacijo, na primer zdravstveno zgodovino, rezultate preiskav, slikovne študije itd.

Športnikova ADO mora športnikom zagotoviti vse podrobnosti glede informacij, ki so potrebne za podelitev, kako bodo podatki uporabljeni ter kdo bo v postopku podeljevanja imel do njih dostop. Na obrazcu za TI je povzetek vseh teh informacij.

Ko športnik zaprosi za podelitev TI je lahko s strani ADO pozvan, da dovoli svojemu zdravniku, da razkrije dodatne zdravstvene informacije članom OTI, če je to potrebno. Člani OTI so zdravniki, ki ocenjujejo vloge za TI. Športniki lahko svoje soglasje, da dovoljujejo zdravniku posredovanje dodatnih informacij, kadarkoli prekličejo. Vendar pa bo v primeru, da športnik to stori, prošnja za podelitev TI umaknjena in ne bo odobrena.

Ko je vloga enkrat popolna, jo športnik lahko vnese v ADAMS (če ima uporabniški račun) ali pa jo predloži SLOADO preko temu namenjenega e-mail naslova (terapevtske-izjeme@sloado.si) oziroma po pošti. Ob uporabi e-maila se športnikom svetuje, da dokumentacije ne pošljejo kot priložnost temveč jo naložijo na sistem za deljenje dokumentov ali pa dokumente zaščitijo z geslom, da varno delijo podatke s SLOADO.

Ne glede na to, kako športniki delijo svojo vlogo za podelitev TI s SLOADO, bo SLOADO vse vnesla v ADAMS, kjer bo na voljo WADA in drugim ADO, ki morajo TI pregledati ali priznati.

Bolj podrobno:

- ❖ WADA mora imeti dostop do popolnih informacij glede TI v ADAMS-u, da se prepriča, da se TI odobrijo ali zavrnejo v skladu s pravili Kodeksa in Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme. Več o tem, kako WADA obdeluje informacije o TI si lahko ogledate v [ADAMS politiki zasebnosti](#);
- ❖ športnikova NADO in mednarodna zveza morata vedeti, ali je bila TI odobrena ali zavrnjena, da lahko temu primerno obravnavata morebitne nasprotne analitične ugotovitve;
- ❖ v primeru, da mora ADO priznati TI, mora kontaktirati tisto organizacijo, ki je TI odobrila in zaprositi za dostop do zdravniške dokumentacije preko ADAMS-a;
- ❖ v primeru, da ADO sodeluje s tretjo osebo za potrebe upravljanja s TI, mora o tem obvestiti športnika, saj bodo tudi te osebe imele dostop do njegovih podatkov.

2.9.1 Varovanje športnikovih podatkov

ADO morajo slediti strogim varnostnim ukrepom pri obravnavanju športnikovih podatkov, vezanih na TI. Vsi podatki, ki so del vloge za podelitev TI, vključno z dodatno medicinsko dokumentacijo in drugimi informacijami, vezanimi za pregled vloge za podelitev TI, se obravnavajo po načelih zaupnosti zdravstvenih podatkov.

Člani odbora za terapevtske izjeme in drugi strokovnjaki, vključeni v pregled, morajo podpisati izjave o zaupnosti. Skladno z Mednarodnimi standardi za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov (ISPPPI) morajo izjave o zaupnosti podpisati tudi zaposleni v SLOADO in SLOADO mora slediti strogim zaupnim in varnostnim merilom, da zaščiti športnikove osebne podatke. SLOADO Politiko varstva osebnih podatkov si lahko ogledate [tukaj](#).

3

TI Z VELJAVNOSTJO
ZA NAZAJKriteriji za TI z
veljavnostjo za
nazajKdaj je se TI z
veljavnostjo za
nazaj ne zavrne

3.1 Kriteriji za TI z veljavnostjo za nazaj

WADA spodbuja športnike, da zaprosijo za podelitev vnaprejšnje TI, a to ni vedno možno, predvsem ne takrat, ko športniki potrebuje nujno (urgentno) zdravstveno obravnavo. Zdravje in varnost športnikov sta najpomembnejša in ne glede na zahteve za pridobivanje TI se športnikom zdravljenja ne sme odreči.

Člen 4.1 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme določa kriterije, kdaj se lahko podeli TI z veljavnostjo za nazaj, a morajo ob tem biti izpolnjeni tudi vsi kriteriji iz člena 4.2 (glej poglavje 1.3). Pri podeljevanju TI z veljavnostjo za nazaj se pogosto ocenjuje tudi druge faktorje, ne le zdravstvene. Zato se vsaka prošnja za podelitev TI z veljavnostjo za nazaj obravnava posamično s strani pristojne ADO in v posvetovanju s člani OTI.

TI z veljavnostjo za nazaj so lahko odobrene v naslednjih primerih:

a) **Nujna ali urgentna obravnava zdravstvenega stanja**

Beseda »urgentno« je bila dodana novim Mednarodnim standardom za terapevtske izjeme, saj so športnikom kdaj predpisana zdravila ali zdravljenje, ki se morajo začeti uporabljati (izvajati) takoj. Čeprav taka situacija morda ne predstavlja prave zdravstvene urgence, bi neuporaba zdravila oz. neizvajanje zdravljenja lahko ogrozilo športnikovo zdravje.

b) **Premalo časa, priložnosti ali druge izjemne okoliščine, ki so preprečile pridobivanje TI pred odvzemom vzorca**c) **Na podlagi nacionalne prioritizacije športov, NADO ni dovolila ali zahtevala od športnika vnaprejšnjo TI**

- NADO lahko prioritizirajo določene športe zaradi omejenih sredstev ali drugih legitimnih razlogov in zato od športnikov, ki tekmujejo v določenih športih, ne zahtevajo vnaprejšnje TI.
- Več informacij o tem, komu ni potrebno zaprositi za vnaprejšnjo TI je zapisanih v nacionalnih protidopiških pravilih in na spletni strani ADO.

d) **Če ADO testira športnika, ki ni športnik nacionalnega ali mednarodnega razreda (glej poglavje 2.3.1 in 2.3.2) in športnik uporablja prepovedano snov ali prepovedan postopek za terapevtske namene, mora ADO takemu športniku dovoliti, da zaprosi za podelitev TI z veljavnostjo za nazaj**

- Odvisno od pravil ADO – športnikom, ki tekmujejo na ravni, ki je pod nacionalno, ni potrebno in/ali dovoljeno zaprositi za TI z veljavnostjo za naprej za uporabo prepovedanih snovi ali postopkov.

e) **Uporaba snovi izven tekmovanj, ki je prepovedana le na tekmovanjih**

- V določenih situacijah lahko športnik potrebuje zdravstveno obravnavo izven tekmovanja, ki pa vsebuje zdravilo, ki vsebuje snov, ki je prepovedana samo na tekmovanju. V takih primerih je lahko snov še vedno najdena v vzorcu športnika in lahko pomeni nasprotno analitično ugotovitev (pozitiven test), ko je športnik testiran na tekmovanju. Torej, snov lahko ostane v sistemu športnika in je lahko zaznana na protidopiškem testiranju še določeno obdobje po uporabi.
- V takem primeru, če je pri športniku ugotovljena nasprotna analitična ugotovitev, mora ADO dovoliti športniku, da zaprosi za podelitev TI z veljavnostjo za nazaj za zadevno prepovedano snov.

3

TI Z VELJAVNOSTJO
ZA NAZAJKriteriji za TI z
veljavnostjo za
nazajKdaj je se TI z
veljavnostjo za
nazaj ne zavrne**3.2 Kdaj se TI z veljavnostjo za nazaj ne zavrne**

V izjemnih okoliščinah in navkljub členoma 4.1 in 4.2 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme, športnik lahko zaprosi in mu je odobrena TI z veljavnostjo za nazaj, če bi bilo, glede na namen Kodeksa, očitno nepravično, da se mu le-ta ne odobri.

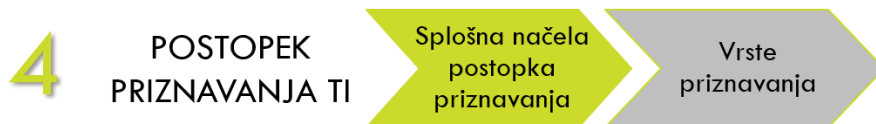
Da razjasnimo, športnik lahko zaprosi in mu bo verjetno odobrena TI v skladu s členom 4.3 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme tudi če:

- ❖ so izpolnjeni vsi kriteriji člena 4.3 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme, a noben od kriterijev za podelitev TI z veljavnostjo za nazaj iz člena 4.1 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme; ali
- ❖ je izpolnjen vsaj en izmed kriterijev za podelitev TI z veljavnostjo za nazaj iz člena 4.1 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme, a ne vsi kriteriji člena 4.2 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme.

Člen 4.3 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme se uporablja izjemno redko in športniki se morajo zavedati, da je taka prošnja temeljito pregledana.

ADO ocenijo vsako prošnjo, vezano na člen 4.3 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme primer po primeru. Pogosto so taki primeri odvisni od dejavnikov, ki niso zgolj medicinski. Iz tega razloga WADA priporoča, da se take odločitve sprejmejo na podlagi posveta z zdravstvenimi strokovnjaki in zadevnim osebjem ADO (npr. pravniki). Dejavniki, ki vplivajo na take odločitve, lahko vključujejo razloge, zakaj športnik ni zaprosil za TI z veljavnostjo za naprej, raven in izkušnje športnika, ali je športnik prepovedano snov ali postopek zabeležil na obrazec za kontrolo dopinga, nedaven potek veljavnosti športnikove TI.

Športnikom mednarodnega in nacionalnega razreda je TI v skladu s členom 4.3 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme podeljena le v primeru, da se s tem strinja WADA. Ostalim športnikom je TI lahko podeljena brez soglasja WADA, a ima WADA še vedno pravico do pregleda in spremembe odločitve.

4.1 Splošna načela postopka priznavanja TI

Postopek priznavanja TI razbremenjuje tako športnike kot ADO. Namesto da se od športnika zahteva, da vloži novo prošnjo za podelitev TI, ko npr. prestopijo iz nacionalnega razreda v mednarodni ali ko sodelujejo na mednarodnem tekmovanju pod okriljem mednarodne zveze ali organizatorja velikih prireditev, zadevna ADO prizna obstoječo TI, ki je bila športniku že odobrena.

Na splošno velja, da športniki nacionalnega razreda za podelitev TI zaprosijo svojo NADO, športniki mednarodnega razreda pa direktno svojo mednarodno zvezo. Če športnik nacionalnega razreda tekmuje na prireditvi pod okriljem mednarodne zveze, bo maral športnik zaprositi za priznanje njegove TI. V primerih, ko tako priznavanje ni potrebno, mora mednarodna zveza, če testira športnika, ki ni športnik mednarodnega razreda, samodejno priznati TI podeljeno s strani športnikove NADO.

Športnik, ki potrebuje TI med tem, ko sodeluje na veliki prireditvi, za podelitev TI zaprosi direktno organizatorja velikih prireditev. Vendar pa mora športnik v primeru, da že ima TI, podeljeno s strani njegove mednarodne zveze ali NADO, organizatorja velikih prireditev zaprositi za priznanje TI (če ni samodejnega priznavanja). Pomembno je vedeti, da so TI priznane ali podeljene s strani organizatorja velikih prireditev, veljavne le za čas trajanja zadevne prireditve.

V primeru, da mednarodna zveza prizna TI, ker je športnik postal športnik mednarodnega razreda, športnikova TI postane TI mednarodne zveze in je veljavna na mednarodnih prireditvah za čas njene veljavnosti.

4.2 Vrste priznavanja TI

4.2.1 Običajen postopek priznavanja TI

Kadar je to potrebno, je športnik odgovoren, da zaprosi svojo mednarodno zvezo in/ali organizatorja velikih tekmovanj, da prizna njegovo TI, podeljeno s strani NADO. Vendar pa naj NADO športniku pomagajo med tem postopkom. Ko je prošnja enkrat vložena, bo mednarodna zveza ali organizator velikih prireditev kontaktiral NADO ali mednarodno zvezo (kot je primerno), da pridobi dostop do zdravstvenih podatkov športnika preko ADAMS-a, na podlagi katerih se odločijo, ali je TI skladna s kriteriji.

Mednarodna zveza ali organizator velikih prireditev mora svojo odločitev sporočiti čim hitreje, običajno, če ne gre za izjemne okoliščine, v roku 21 dni od prejema popolne prošnje za priznavanje. Odločitev mora sporočiti športniku in jo vnesti v ADAMS v roku 21 dni od sprejema odločitve.

V primeru, da mednarodna zveza ne prizna TI, odobrene s strani NADO, mora športniku in njegovi NADO podati pisno obrazložitev z razlogi za zavrnitev. Športnik ali njegova NADO imata od obvestila 21 dni časa, da lahko zahtevata pregled WADA. Med pregledom WADA je TI, podeljena s strani NADO, veljavna za tekmovanja na nacionalni ravni ter za testiranje izven tekmovanj.

V primeru, da organizator velikih prireditve zavrne priznanje TI, podeljene s strani NADO ali mednarodne zveze, se lahko športnik pritoži na odločitev pri neodvisnem organu, ustanovljenem s strani organizatorja velikih prireditev. Športnikova TI ostane veljavna za vsa tekmovanja, ki niso del zadevne prireditve.

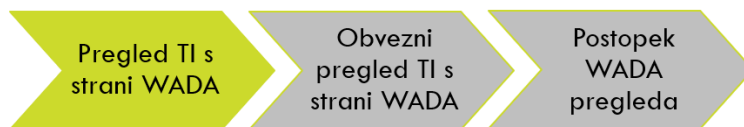
4.2.2 Postopek samodejnega priznavanja TI

Postopke samodejnega priznavanja TI še dodatno pospeši postopek zagotavljanja, da ime športnik veljavno TI, ko preide na višji tekmovalni nivo. Mednarodna zveza ali organizator velikih prireditev se lahko odloči, da samodejno prizna odločitve o TI (ali določene kategorije odločitev TI, ali od določenih ADO, ali za določene snovi). Informacija o samodejnem priznavanju mora biti objavljena na spletni strani ADO ter poslana WADA in nacionalnim protidopinškim organizacijam. Samodejno priznavanje je še posebej dobrodošlo za športnike, ki na hitro postanejo športniki mednarodnega razreda ali se kvalificirajo za mednarodno tekmovanje/veliko prireditev in v nasprotnem primeru ne bi imeli dovolj časa, da se njihova TI prizna pravočasno.

Mednarodna zveza ali organizator velikih prireditev bo imel dostop do športnikovih zdravstvenih podatkov za vse TI, ki jih samodejno priznajo, preko ADAMS-a.

Dolžnost športnika ostaja, da preveri spletno stran mednarodne zveze/organizatorja velikih prireditev ali jih direktno kontaktira, da preveri, ali bo njegova TI samodejno priznana.

5 PREGLEDI TI S STRANI WADA

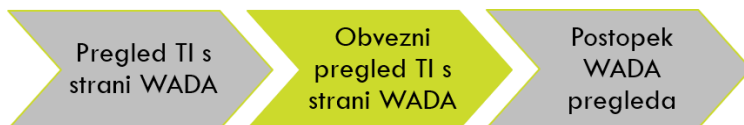
5.1 WADA pregled TI

WADA pregled TI je postopek, v katerem WADA ustanovi WADA OTI, da oceni odločitev o TI na zahtevo športnika ali ADO. Postopek zahteve za pregled WADA je enak za športnika in za ADO. WADA ima tudi pravico, da sama izvede pregled katere koli odločitve ADO glede TI.

Športnik lahko zaprosi WADA za pregled prošnje za podelitev TI, ki je bila zavrnjena s strani njegove ADO. Vendar pa WADA ni zavezana pregledati vseh prošenj in to naredi po lastni presoji.

Katera koli odločitev WADA, da prošnje ne bo posredovala na WADA OTI je končna in se nanjo ni mogoče pritožiti. Vendar pa se lahko na odločitev glede podelitve TI športnik ali ADO še vedno pritoži na pritožbeni organ v skladu z zadevnimi protidopinškimi pravili.

5 PREGLEDI TI S STRANI WADA

5.2 Obvezni pregled TI s strani WADA

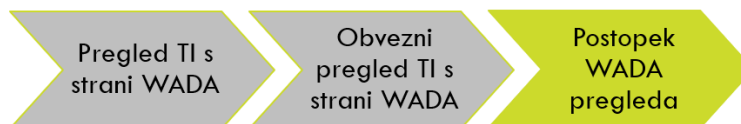
Obstajata dve situaciji, kjer mora WADA pregledati odločitev v primeru, da športnik ali NADO to zahteva:

- ❖ če mednarodna zveza ne prizna TI, podeljene s strani NADO
 - ko mednarodna zveza zavrne priznavanje TI, ima športnik ali NADO 21 dni časa, da o tem obvesti WADA in zahteva pregled;
- ❖ če se NADO ne strinja z odločitvijo, da mednarodna zveza odobri TI
 - Mednarodna zveza mora obvestiti športnikovo NADO, ko odobrijo TI. NADO ima nato 21 dni časa, da o tem obvesti WADA in zahteva pregled.

WADA lahko da odločitev nazaj mednarodni zvezi ali NADO, v primeru:

- ❖ da so potrebne razjasnitve, npr. razlogi niso jasno navedeni v odločitvi; in/ali
- ❖ ponovne obravnave, npr. če je bila TI zavrnjena le za to, ker so manjkali zdravstveni testi ali druge informacije, ki bi omogočale zagotovitev kriterijev iz člena 4.2 Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme.

5

PREGLEDI TI S
STRANI WADA

5.3 Postopek WADA pregleda

- ❖ Za obvezni pregled, WADA načeloma ne zahteva plačila. Vendar pa lahko od ADO, ki je »izgubila« zahteva povračilo stroškov prijave in/ali plačilo nastalih stroškov.
- ❖ Za neobvezne preglede, če WADA sprejme športnikovo prošnjo, mora športnik plačati 500 USD administrativnih stroškov.
- ❖ Za preglede, ki jih je sprožila WADA, lahko WADA od ADO, ki je sprejela odločitev o TI, zahteva povračilo nastalih stroškov v primeru, da WADA spremeni odločitev ADO.
- ❖ Zahteve za pregled WADA je potrebno poslati WADA v pisni obliki, priložena pa mora biti popolna dokumentacija prve prošnje ter odločitev in obrazložitev s strani ADO, zakaj TI ni bila odobrena ali priznana. Športnik ali ADO mora potrditi, kateri dokumenti so bili del prve prošnje.
- ❖ Ko športnik zahteva od WADA pregled odločitve o TI, mora obvestiti ADO, na odločitev katere se je pritožil. Če zahtevo vloži ADO v imenu športnika, mora biti vključen tudi športnik.
- ❖ V primerih ko pregled ni obvezen, bo WADA obvestila predlagatelja pregleda o tem, ali bo pregled izvedla ali ne.
- ❖ WADA bo pregled izvedla po prejemu potrdila o plačilu (kjer je primerno) in vse potrebne dokumentacije.
- ❖ WADA bo sestavila WADA OTI, ki bo pregledal vlogo in podal odločitev. Osnovna odločitev o odobritvi/zavrnitvi TI bo ostala v veljavi, dokler WADA OTI ne sprejme odločitve.
- ❖ WADA OTI bo pregled izvedel na podlagi dokumentacije, ki je bila predložena ob originalni prošnji za podelitev TI. Če je športnik med tem pridobil nove informacije, kot so zdravstveni testi, mora za TI ponovno zaprositi pri sovj ADO.
 - Lahko pa WADA OTI zahteva dodatne informacije, ki se smatrajo za del pregleda.
- ❖ WADA OTI lahko za pomoč zaprosi zdravstvene in znanstvene strokovnjake, kar je primerno.
- ❖ WADA bo odločitev WADA OTI sporočila športniku in njegovi NADO, mednarodni zvezi in (če je primerno) organizatorju velikih prireditev.
- ❖ V primeru, da WADA OTI po pregledu odobri TI, bo le-ta začela veljati skladno s pogoji, ki jih bo določil WADA OTI.
- ❖ V primeru, da WADA OTI po pregledu spremeni odločitev o TI, mora ADO, katere odločitev je bila pregledana, spremembo statusa zabeležiti v ADAMS-u.

Zahteva in informacije za pregled WADA se lahko pošlje po varni spletni poti na medical@wada-ama.org ali po pošti na:

WADA Medical Department
 World Anti-Doping Agency
 800, Square Victoria
 Montreal, H4Z, 1B/, QC Canada

POMEMBNO

- ❖ Športniki morajo poznati Listo prepovedanih snovi in postopkov ter postopek pridobivanja terapevtske izjeme
- ❖ Športniki naj kontaktirajo svojo ADO za pomoč pri pridobivanju terapevtske izjeme
- ❖ Športniki naj poskrbijo, da vlogi za podelitev terapevtske izjeme priložijo vso potrebno zdravstveno dokumentacijo
- ❖ Športniki naj na obrazec za kontrolo dopinga zapišejo vsa zdravila in prehranska dopolnila, ki jih jemljejo
- ❖ Športniki se morajo zavedati, da lahko v določenih primerih zaprosijo za terapevtsko izjemo z veljavnostjo za nazaj

KAKO ZAPROSITI ZA TERAPEVTSKO IZJEMO PRI SLOVENSKI ANTIDOPING ORGANIZACIJI (SLOADO)

- ❖ Športnik s spletne strani SLOADO prenese [obrazec za TI](#)
- ❖ Športnik skupaj z zdravnikom izpolni obrazec in pripravi potrebno dokumentacijo
- ❖ Popolno vlogo športnik pošlje preko e-maila na terapevtske-izjeme@sloado.si

ali preko pošte na

SLOADO
Celovška 25
1000 Ljubljana